

Aan minister WEYTS
Minister van Onderwijs
Kreupelenstraat 2
1000 Brussel

Merelbeke, september 2021

Betreft: open brief van de dierenartsen met betrekking tot de toelatingsproef diergeneeskunde

Geachte Heer Minister,

We stellen vast dat de Vlaamse regering heeft beslist om over te gaan tot een toelatingsproef voor wie de opleiding Diergeneeskunde wil volgen met een Numerus Fixus en dit zonder enig overleg met de beroepsverenigingen.

Wij begrijpen dat de opleidingscapaciteit van de Faculteit Diergeneeskunde beperkt is indien ze een veilig en kwaliteitsvol onderwijs wil blijven leveren, en indien ze wil voldoen aan de geldende Europese accreditatie voorwaarden.

Aan de andere kant moeten wij echter vaststellen dat er een tekort is aan dierenartsen in verschillende deelgebieden van het beroep:

- In de nutsdierensector is er sinds vele jaren geen voldoende instroom meer.
- Recent blijven vele vacatures in de kleine huisdierensector ook onbeantwoord.
- Het FAVV trekt aan de alarmbel, want er dreigt een tekort aan 'dierenarts met opdracht' voor de uitvoering van keuringen, controles en certificering in de voedingssector, waardoor aan de vraag uit de voedingssector niet kan worden voldaan.

Tussen 40 en 15 jaar geleden was er sprake van een plethora in de diergeneeskunde, en toen studeerden veel minder studenten af dan nu. Dat lijkt in de eerste plaats een contradictie. Maar bij nadere studie van de cijfergegevens zijn er een aantal fenomenen die dit verklaren:

- Heel wat jong afgestudeerden verlaten zeer vroegtijdig het beroep. 20 jaar geleden lieten 37% van de ingeschreven leden van de Orde zich uitschrijven in de eerste 15 jaar van hun beroepsactiviteit, nu is dit reeds bereikt na amper 2 jaar. Van de dierenartsen ingeschreven bij de NGROD in de periode 2000-2004 verlieten momenteel 37% dierenartsen het beroep, terwijl de collega's die zich 10 jaar later inschreven - periode 2010-2014 - nu al 41% zich uitgeschreven hebben.
- Slechts 70% van de afgestudeerde studenten aan de opleiding Diergeneeskunde aan de universiteit van Gent schrijven zich in bij de NGROD. Bovendien is er een diplomadrain naar onder andere Nederland, Frankrijk en Engeland.

- Ongeveer 40% van de studenten Diergeneeskunde zijn van buitenlandse origine en verlaten quasi 100% het land en het beroep in België. Dit wordt gefinancierd met Vlaams belastinggeld zonder enige return.
- Er is een extreme vervrouwelijking van het beroep: van 24 % ingeschreven vrouwen in de jaren 1980-1989 tot 76% ingeschreven vrouwen in de jaren 2010-2019. Cijfers hebben aangetoond dat vervrouwelijking aanleiding geeft tot een lagere werkzaamheidsgraad.
- Daarnaast speelt een grotere prioriteit aan een goede work-life balans bij de jongere generatie van dierenartsen een belangrijker rol waardoor het aantal gepresteerde uren per dierenarts sterk gedaald is en er dus meer dierenartsen nodig zijn dan vroeger.
- Pensionering van een grote groep collega's die 7 dagen op 7 werkten, tot 24 u beschikbaarheid per dag.
- De politiek is er niet in geslaagd om een adequate oplossing te bieden voor de plethora waardoor de veterinaire sector in een negatieve spiraal terecht is gekomen met veel te lage lonen voor de dierenartsen en een mentaal onbehagen met de leefsituatie.

Omwille van bovenstaande elementen is het beroep heden géén vragende partij meer voor het beperken van het aantal studenten in de opleiding Diergeneeskunde zoals nu voorgesteld.

We betreuren dat de Vlaamse Regering niet bereid is verder te investeren in de opleiding Diergeneeskunde om de capaciteit te verhogen. In het andere geval dienen begeleidende maatregelen te komen bij de uitvoering van het Besluit om een Numerus Fixus in te voeren, om ervoor te zorgen dat er voldoende diergeneeskundige capaciteit is voor de Vlaamse bevolking. Trouwens, minder dierenartsen in Vlaanderen betekent minder welzijn voor dieren en minder mogelijkheden om de voedselveiligheid te beheersen en om een One Health concept (inclusief antibiotica resistentie problematiek) te besturen.

Er moet voor gezorgd worden dat een maximum van de afstuderende dierenartsen aan de Faculteit Diergeneeskunde aan de universiteit van Gent beschikbaar komen, en blijven, om de Vlaamse bevolking te dienen.

Heel wat studenten blijken echt niet te weten of te beseffen wat het beroep van dierenarts inhoudt. Dit betekent dat er bij de toelatingsproef niet alleen rekening moet worden gehouden met de wetenschappelijke kennis maar vooral ook met de motivatie en sociale vaardigheden.

Indien de Faculteit Diergeneeskunde slechts een beperkt aantal studenten aankan, dan is er echt geen ruimte voor studenten die zich inschrijven zonder de motivatie om ook echt het beroep in Vlaanderen uit te voeren.

Maar niet alleen bij de selectie zijn begeleidingsmaatregelen nodig. Ook de vroege uitstroom van de huidige generatie moeten beperkt worden, om zo te pogen een maximum aan collega's beschikbaar te houden. Wij denken onder andere aan:

- Betere verloning van de dierenartsen in alle sectoren (GHD, KHD, FAVV) door onder andere het optrekken van de honoraria gangbaar bij overheidsfuncties.
- Corrigeren van de work-life balans.
- Herstructurering van de wachtdiensten omwille van de problemen om die ingevuld te krijgen.

- Bijstaan van jonge collega's in hun beginfase (buddy's/ verplichte stages na de studie...). Deze postuniversitaire stage-opleidingen zouden wettelijk geregeld moeten worden.
- Discussie loontrekkende (CAO)-zelfstandige.

Geachte Heer Minister, zoals u ziet kan het éézijdig invoeren van een Numerus Fixus zonder enig overleg met de diergeneeskundige sector binnen de kortste keren leiden tot een catastrofe in de diergeneeskundige dienstverlening aan de Vlaamse bevolking op het vlak van dierenwelzijn, voedselvoorziening en voedselveiligheid.

Wij stellen dan ook voor om onmiddellijk in overleg te gaan met de diergeneeskundige sector om de nodige selectiecriteria en begeleidende maatregelen uit te werken.

Dr. Peter Grootveld
Voorzitter VeDa

Dr. Johan Nackaerts
Voorzitter SAVAB Flanders

In steun voor de beroepsverenigingen

Dr. Theo Børgers
Voorzitter NGROD

Dr. Ann Coomans
Voorzitter Interregionale

